

Анализ № 1

АНАЛИЗ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Съдържание

1.	Анализ на битовите отпадъци.....	3
1.1	Информационно обезпечение на анализа.....	3
1.2	Състояние и тенденции относно битовите отпадъци	3
1.2.1.	Обслужвано население от системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци	3
1.2.2.	Количества на образуваните и депонираните битови отпадъци	4
2.	Морфологичен състав на отпадъците	12
3.	Количества разделно събрани отпадъци от системата за разделно събиране на масово разпространените отпадъци	16
3.1	Отпадъци от опаковки	16
3.2	Негодни за употреба батерии и акумулатори.....	24
3.3	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)	25
3.4	Излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)	26
3.5	Излезли от употреба Гуми	30
3.6	Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (ОМОН)	31
3.7	Отпадъци от облекла и текстилни материали	31
4.	Изпълнение на целта за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО.....	32
5.	Изпълнение на целта по чл.31, ал.1, т.2 за ограничаване на количеството депонирани биоразградими отпадъци.....	34
6.	Отпадъци от строителството и разрушаването	35
6.1	Национални цели за периода до 2020 г.....	36
6.2	Информация за количествата на събрани, рециклирани и депонирани строителни отпадъци от Община Аксаково.....	36
6.3	Инвестиционни намерения, свързани с третиране на строителни отпадъци на територията на Община Аксаково.....	36
7.	Производствени отпадъци.....	37
8.	Утайки от ГПСОВ.....	37
9.	Изводи и препоръки.....	38

Този анализ включва информация за битовите, строителните, производствените и масово разпространените отпадъци, както и утайките от ГПСОВ.

1. Анализ на битовите отпадъци

Основни елементи анализа на битовите отпадъци са:

- Количества на образуваните отпадъци и тенденции;
- Норма на натрупване на отпадъците.

В отделен раздел от този анализ е представена също информацията за морфологичния състав на отпадъците на община Аксаково.

1.1 Информационно обезпечение на анализа

В община Аксаково липсва интегрирана информационната система за отпадъците. Ежегодно се попълват отчети за битовите и строителните отпадъци от общината до НСИ. За този анализ е използвана информация за количествата на отпадъците, доставени за обезвреждане в Клетка №1 на Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Варна, Аксаково и Белослав.

1.2 Състояние и тенденции относно битовите отпадъци

С приетите на 18.02.2021 г. от Народното събрание промени в Закона за управление на отпадъците (публикувани в ДВ, бр., 19, от 5.3.2021 г.) са въведени изискванията на приетия на ниво ЕС през 2018 г. законодателен пакет „Отпадъци“ - по специално на Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците и нова дефиниция за битови отпадъци.

Съгласно т.4, § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗУО „битови отпадъци“ са:

„а) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от домакинства, включително хартия и картон, стъкло, метали, пластмаса, биоотпадъци, дървесина, текстил, опаковки, отпадъци от електрическо и електронно оборудване, отпадъци от батерии и акумулатори, както и едрогабаритни отпадъци, включително дюшеци и мебели;

б) смесени отпадъци или разделно събирани отпадъци от други източници, когато тези отпадъци са сходни по естество и състав с отпадъците от домакинства;

Битовите отпадъци не включват отпадъците от производството, селското стопанство, горското стопанство, рибарството, септичните ями и канализационната система и от третирането на отпадъчните води, включително утайки от пречистване на отпадъчни води, излезли от употреба моторни превозни средства или отпадъци от строителство и разрушаване.

Това определение не засяга разпределението на отговорностите за управлението на отпадъците между публичните и частните субекти“.

1.2.1. Обслужвано население от системата за събиране и транспортиране на битовите отпадъци

Системата за събиране на смесените битови отпадъци Община Аксаково е организирана чрез използването на различни видове контейнери по населени места, за които е представена подробна информация в *Анализ и оценка на инфраструктурата и техническите възможности за третиране на отпадъци*. На практика услугата се предоставя на 100 % от населението на общината.

По данни на НСИ за 2018г. се наблюдава че 99,8 % от населението в страната е обхванато в организирани системи за събиране и транспортиране на битовите отпадъци. За

Североизточен район, където попада и Област Варна този процент през 2018 г. е 99 %, а в Област Варна – 100 %. От данните може да се направи заключение, че Община Аксаково е предприела всички мерки за предоставяне на услугите по събиране и транспортиране на битови отпадъци на цялото население в общината.

1.2.2. Количества на образуваните и депонираните битови отпадъци

Община Аксаково депонира отпадъците си на регионален принцип от 2002. г. на *Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Варна и Аксаково*, с. Вълген (поземлен имот № 000212), което обслужва общините Варна и Аксаково - Комплексно разрешително № 345-НО/2008 г. (Решение на Министъра на околната среда и водите № 345-НО-ИО-А0/2008 г.) за „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Варна и Аксаково”.

След изчерпване на капацитета на *“Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Варна и Аксаково в ПИ 000 212”* се преминава към изграждане и въвеждане в експлоатация през м.септември, 2013г. на *Клетка №1, Депо за неопасни отпадъци в ПИ 000207, землище с. Вълген* – с капацитет 86 042 т. (КР №528 –НО/2016г.). По този начин се осигурява осигуряване на алтернативна възможност за депониране на отпадъците, до въвеждане в експлоатация на *“Регионална система за управление на отпадъците в Регион Варна”*, за общините Варна, Аксаково и Белослав, предвидена по проект № DIR-5112122-10-78. За обезпечаване на нормалната експлоатация на *Депо за неопасни отпадъци в ПИ 000207, землище с. Вълген* се използва съществуващата обслужваща инфраструктура на *“Регионално депо за неопасни отпадъци в ПИ 000212”*, в т.ч сгради и съоръжения в стопанския двор.

От 16.11.2015 г. е пуснат в експлоатация *Регионалният център за управление на отпадъци (РЦУО)*, изграден на територията на с. Вълген, Община Аксаково. Експлоатацията му се извършва при спазване на изискванията на КР № 461-НО/2013 на *“Регионално депо за неопасни отпадъци за общини Варна, Аксаково и Белослав”*. В обхвата на РЦУО- Варна, с.Вълген попадат следната инфраструктура:

1. Депо за неопасни отпадъци – Клетка №1 с капацитет 577 000 м³ или 401 944 тона отпадъци
2. Инсталация за компостиране на „зелени” отпадъци – капацитет 16 000 т/г.;
3. Инсталация за рециклиране на строителни отпадъци и отпадъците от разрушаването на сгради – капацитет 200 т/час;
4. Площадкова инфраструктура (КПП – 2бр., кантари – 3бр. и административни сгради) и довеждаща инфраструктура (път, водоснабдяване и електроснабдяване на площадката);
5. Пречиствателна станция за отпадни води;
6. Контейнер за временно съхранение на опасни отпадъци от домакинствата;
7. Депо за инертни отпадъци – Клетка №1 с капацитет 145 000 м³.

Количествата на образуваните битови отпадъци на Община Аксаково за периода 2016-2020г. са представени в Таблица №1, като са отчетени наличните данни за категориите отпадъци, съгласно *Приложение №IV Данни за отпадъците от домакинствата и за подобни отпадъци с друг произход и данни за отпадъците от строителство и разрушаване, посочени в чл.7, параграф 1 на Решение за изпълнение (ЕС)2019/1004 ма Комисията от 7 юни 2019 година за установяване на правила за изчисляване, проверка и докладване на данни относно отпадъците в съответствие с Директива 2008/98/ЕО на*

Европейския Парламент и на Съвета и за отмяна на Решение за изпълнение С(2012) 2384 на Комисията. Освен данните за смесени битови отпадъци (20 03 01) са отчетени също:

- смесени опаковки (15 01 06) и стъклени опаковки (15 01 07);
- отпадъци от площадки за изкупуване (пунктове) и отпадъци от фирми, извършващи дейност на територията на община Аксаково (кодове 20 01 39, 20 01 01, 20 01 02 и 20 01 40);
- разделно събрани биоразградими отпадъци (код 20 02 01) и дървесни материали (код 20 01 38);
- текстилни материали (код 20 01 11);
- обемни отпадъци (код 20 03 07);
- ИУЕЕО (код 20 01 35*), и
- батерии (код 20 01 34).

Данните за отпадъци от площадки за изкупуване (пунктове) и отпадъци от фирми, извършващи дейност на територията на община Аксаково са предоставени от ИАОС с Решение за достъп до информация №70/07.07.2021г. – за 2016, 2017 и 2018г. и Решение за достъп до информация №128/26.11.2021г. – за 2019г. За 2020г. липсват обработени данни от ИАОС и в тази връзка е направена прогноза.

Данните за депонираните битови отпадъци на Община Аксаково (Таблица №2) за периода 2016-2020г. се основават на кантарни бележки, получени в резултат на измервания на вход на Регионална система за управление на отпадъците-Варна, с.Въглен, община Аксаково:

- смесени битови отпадъци, директно доставени за обезвреждане чрез депониране в Клетка№1, РДНО, с.Въглен, Община Аксаково (код 20 03 01);
- отпадъци, получени от сепариране на опаковки (код 19 12 12);
- обемни отпадъци (код 20 03 07).

През м.юли, 2020 г. стартира предварително третиране на част от смесените битови отпадъци на Община Аксаково в МБТ Инсталация -с.Езерово, Община Белослав, с което се обяснява намаленото количество на депонирани отпадъци през 2020г. (Фигура №1).

Таблица №1 Количества образувани отпадъци на територията на Община Аксаково за периода 2016- 2020г.

2016 г.	КОД на отпадъка	тона	ОБЩО (т.)	2017 г.	КОД на отпадъка	тона	ОБЩО (т.)
Смесени битови отпадъци	20 03 01	8932,56	10 082,36	Смесени битови отпадъци	20 03 01	9099,22	10 306,46
Смесени опаковки	15 01 06	89,68		Смесени опаковки	15 01 06	105,46	
Стъклени опаковки	15 01 07	6,12		Стъклени опаковки	15 01 07	3,36	
Пластмаса	20 01 39	259,78		Пластмаса	20 01 39	223,93	
Хартия и картон	20 01 01	65,83		Хартия и картон	20 01 01	121,51	
Стъкло	20 01 02	10,74		Стъкло	20 01 02	8,04	
Метали	20 01 40	227,72		Метали	20 01 40	279,80	
Биоразградими отпадъци	20 02 01	356,98		Биоразградими отпадъци	20 02 01	459,64	
Дървесни материали, различни от упоменатите в 20 01 37	20 01 38	0,00		Дървесни материали, различни от упоменатите в 20 01 37	20 01 38	0,00	
Текстилни материали	20 01 11	0,00		Текстилни материали	20 01 11	0,00	
Обемни отпадъци	20 03 07	130,30		Обемни отпадъци	20 03 07	0,64	
ИУЕЕО	20 01 35*	2,52		ИУЕЕО	20 01 35*	4,73	
Батерии	20 01 34	0,14		Батерии	20 01 34	0,14	

2018 г.	КОД на отпадъка	тона	ОБЩО (т.)	2019 г.	КОД на отпадъка	тона	ОБЩО (т.)
Смесени битови отпадъци	20 03 01	8827,02	10 098,84	Смесени битови отпадъци	20 03 01	8936,64	11 877,18
Смесени опаковки	15 01 06	98,44		Смесени опаковки	15 01 06	100,14	
Стъклени опаковки	15 01 07	4,8		Стъклени опаковки	15 01 07	5,24	
Пластмаса	20 01 39	361,42		Пластмаса	20 01 39	545,54	
Хартия и картон	20 01 01	181,39		Хартия и картон	20 01 01	1448,53	
Стъкло	20 01 02	117,21		Стъкло	20 01 02	2,96	
Метали	20 01 40	0,00		Метали	20 01 40	176,85	
Биоразградими отпадъци	20 02 01	476,18		Биоразградими отпадъци	20 02 01	539,24	
Дървесни материали, различни от упоменатите в 20 01 37	20 01 38	7,60		Дървесни материали, различни от упоменатите в 20 01 37	20 01 38	74,80	
Текстилни материали	20 01 11	1,086		Текстилни материали	20 01 11	9,593	
Обемни отпадъци	20 03 07	16,58		Обемни отпадъци	20 03 07	27,30	
ИУЕЕО	20 01 35*	6,64		ИУЕЕО	20 01 35*	9,98	
Батерии	20 01 34	0,47		Батерии	20 01 34	0,37	

2020 г.	КОД на отпадъка	тона	ОБЩО (т.)
Смесени битови отпадъци, доставени за механично-биологично третиране на смесени битови отпадъци в МБТ Инсталация -	20 03 01	2883,36	10 247,74

с.Езерово, Община Белослав			
Смесени битови отпадъци, директно доставени за обезвреждане чрез депониране в Клетка№1, РДНО, с.Въглен, Община Аксаково	20 03 01	6 071,54	
Смесени опаковки	15 01 06	98,16	
Стъклени опаковки	15 01 07	8,62	
Пластмаса	20 01 39	225,00	
Хартия и картон	20 01 01	175,00	
Стъкло	20 01 02	5,00	
Метали	20 01 40	150,00	
Биоразградими отпадъци	20 02 01	542,86	
Дървесни материали, различни от упоменатите в 20 01 37	20 01 38	6,06	
Текстилни материали	20 01 11	8,52	
Обемни отпадъци	20 03 07	59,64	
ИУЕЕО	20 01 35*	13,71	
Батерии	20 01 34	0,27	

Таблица №2 Количества на депонираните отпадъци в Община Аксаково за периода 2016-2020 г.

	КОД	ОБЩО	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Кам- пания "Чиста Околна Среда"
2016 г.															
Смесени битови отпадъци (т.)	20 03 01	9219,420	565,700	620,380	679,960	823,000	799,540	799,280	874,840	924,540	915,040	860,100	739,800	554,660	62,580
Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци - получени в резултат на сепариране на отпадъци от опаковки	19 12 12	80,82	5,48	4,76	5,12	6,38	5,94	7,62	10,2	6,72	7,88	7,84	7,62	5,26	
2017 г.															
Смесени битови отпадъци (т.)	20 03 01	9539,260	328,380	645,22	760,66	826,72	931,72	818,34	923,58	1047,14	889,5	888,32	785,64	670,46	23,58
Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци - получени в резултат на сепариране на отпадъци от опаковки	19 12 12	96,74	5,72	4,78	8,8	7,94	7,64	6,86	11,8	9,2	9,46	7,58	9,12	7,84	

2018 г.															
Смесени битови отпадъци (т.)	20 03 01	9747,48	541,120	489,400	855,660	985,580	927,900	883,380	945,620	1002,680	835,460	881,400	708,020	625,960	65,300
Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци - получени в резултат на сепариране на отпадъци от опаковки	19 12 12	89,56	8,26	6,66	7,36	5,6	5,54	10,64	9,68	6,86	8,4	7,42	6,4	6,74	
2019 г.															
Смесени битови отпадъци	20 03 01	9498,42	545,500	558,640	810,10	785,50	938,480	851,280	889,760	964,320	829,680	821,520	718,620	634,220	150,800
Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци - получени в резултат на сепариране на отпадъци от опаковки	19 12 12	89,98	8,7	6,58	4,28	7,08	7,2	11,36	8,5	8,16	6,94	7,66	7,28	6,24	
2020 г.															
Смесени битови отпадъци, директно доставени за	20 03 01	6 633,78	562,260	545,820	726,340	814,400	937,440	865,500	358,30	420,06	369,60	433,10	311,72	289,24	

обезвреждане чрез депониране в Клетка№1, РДНО, с.Въглен, Община Аксаково															
Други отпадъци (включително смеси от материали) от механично третиране на отпадъци - получени в резултат на сепариране на отпадъци от опаковки	19 12 12	86,665	7,605	5,82	6,44	7,12	6,82	10,4	7,22	7,68	7,36	6,4	7,62	6,18	

Фигура №1 *Депонирани битови отпадъци от Община Аксаково за периода 2016- 2020г.*

Нормата на натрупване на отпадъците

Важен показател за управление на отпадъците е нормата на натрупване на отпадъците, представена като количеството на образуваните битови отпадъци за година на човек от населението. Количеството на образуваните битови отпадъци е в пряка връзка с икономическия растеж, доходите и потреблението в домакинствата. Нормата на натрупване за Община Аксаково е изчислена като са използвани данните за населението от НСИ, а за количеството на отпадъците – данните за образуваните отпадъци. Изчислената норма на натрупване за 2020 г. е 459,15 кг./ж./г.

Фигура №2 *Норма на натрупване на битовите отпадъци от Община Аксаково за периода 2016- 2020г.*

Съгласно данните за населението на НСИ за Община Аксаково за периода 2016-2020 г., броят на жителите е сравнително постоянна величина, като през 2020г. бележи ръст от приблизително 10% спрямо 2016г. През анализирания 5-годишен период количествата на образуваните отпадъци варират от 10 082 т./г. до 11 877 т./г. По-високото количество на образуваните отпадъци през 2019г. (11 877 т.) се дължи на данните за разделно събрани битови отпадъци от площадки/изкупвателни пунктове и на директно предадени за рециклиране от предприятия – общо 2173,87 т./г. през 2019г. Съгласно наличните към момента данни на НСИ - за 2018г., нормата на натрупване за страната е 408 кг./ж./г., а за Варненска област – 497 кг./ж./г., а за Община Аксаково – 578,67 кг./ж./г. В заключение може да се посочи, че наличието на електронни везни на всички инсталации, приемащи отпадъци за предварително третиране и рециклиране, както и регионалното депо за неопасни отпадъци подпомага точното определяне на количествата на образуваните битови отпадъци и съответно нормата на натрупване.

2. Морфологичен състав на отпадъците

През 2019г. е извършен *Анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Аксаково, по Проект: „Определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци в България“* – финансиран от Българо-Швейцарската Програма за сътрудничество. Анализът е извършен в продължение на една година – за четири годишни сезона.

При общини с генерирани отпадъци над 5000 тона годишно, се обособяват зони за високо и ниско застрояване. При изготвения *План за пробовземане* е определено вземането на 3 проби за сезон. Графикът за пробовземане от битовия отпадък на Община Аксаково за целия обследван период е посочен в таблица №3.

Таблица №3 График за пробовземане от битовия отпадък на Община Аксаково

Община	Сезон	Поредност на проба	Седмица
Аксаково	зима	проба 1	седмица 6
		проба 2	седмица 7
		проба 3	седмица 8
Аксаково	пролет	проба 1	седмица 14
		проба 2	седмица 15
		проба 3	седмица 16
Аксаково	лято	проба 1	седмица 26
		проба 2	седмица 27
		проба 3	седмица 28
Аксаково	есен	проба 1	седмица 36
		проба 2	седмица 37
		проба 3	седмица 38

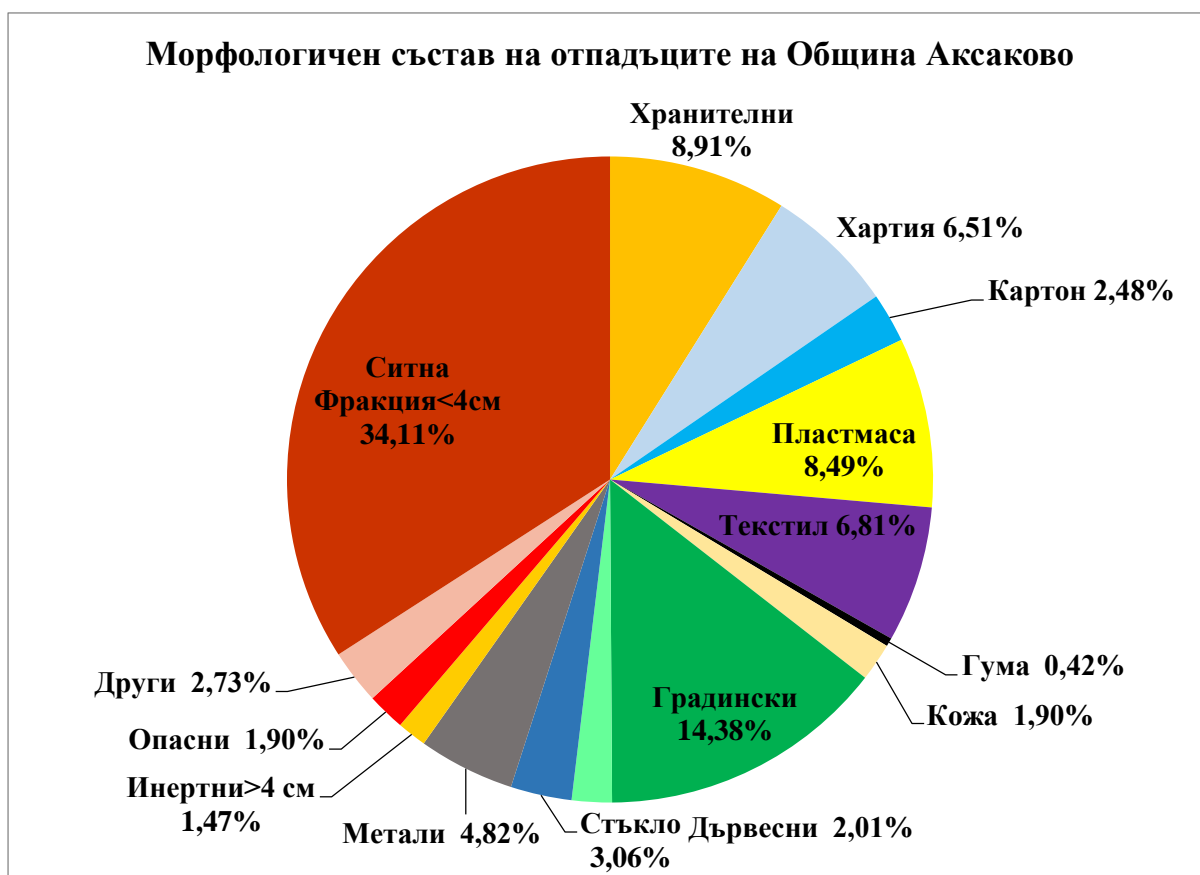
Резултатите от проведения морфологичен анализ са обобщени в Таблица №4 и са визуализирани на фигура №3.

Таблица №4 Морфологичен състав на отпадъците на Община Аксаково

Вид Отпадък	-	Количество смесен отпадък на година т./г.	Разделно събран отпадък на година т./г.	Общ отпадък на година т./г.	Общ отпадък на година %
Хранителни	-	985,45т	0,00т	985,45т	8,91%
Хартия	-	706,75т	12,99т	719,74т	6,51%
Картон	-	268,38т	5,75т	274,13т	2,48%
Пластмаса	-	936,92т	3,06т	939,98т	8,49%
Текстил	-	753,59т	0,00т	753,59т	6,81%
Гума	-	46,84т	0,00т	46,84т	0,42%
Кожа	-	210,49т	0,00т	210,49т	1,90%
Градински	-	1 131,94т	459,64т	1 591,58т	14,38%
Дървесни	-	221,72т	0,00т	221,72т	2,01%
Стъкло	-	335,63т	3,02т	338,65т	3,06%
Метали	-	253,33т	279,86т	533,19т	4,82%
Инертни>4 см	-	163,02т	0,00т	163,02т	1,47%
Опасни	-	210,50т	0,00т	210,50т	1,90%
Други	-	302,43т	0,00т	302,43т	2,73%
Ситна Фракция<4см	-	3 774,55т	0,00т	3 774,55т	34,11%
Общо	-	10 301,55т	764,32т	11 065,86т	100,00%
Опасни					
20 01 27*	Бои	5,36т	0,00т	5,36т	0,05%
20 01 27*	Лакове	3,34т	0,00т	3,34т	0,03%
20 01 13*	Разтворители	4,33т	0,00т	4,33т	0,04%
20 01 27*	Грундове	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 27*	Лепила	0,76т	0,00т	0,76т	0,01%
20 01 27*	Смоли	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 27*	Мастила	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 29*	Перилни и почистващи препарати	79,87т	0,00т	79,87т	0,72%
20 01 14*	Киселини	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 15*	Основи	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%

20 01 19*	Препарати за растителна защита и борба с вредителите	1,27т	0,00т	1,27т	0,01%
20 01 17*	Фотографски материали	7,75т	0,00т	7,75т	0,07%
16 01 13*	Спирачни течности	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
16 01 13*	Антифризни течности	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 31*	Лекарства с изтекъл срок на годност	17,31т	0,00т	17,31т	0,16%
20 01 31*	Продукти, свързани с грижи по домашни любимци	1,67т	0,00т	1,67т	0,02%
20 01 21*	Живак, живачни термометри, живачни прекъсвачи, живачни ампули от бойлери и др.	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
15 02 02*	Кърпи, парцали за избърсване, замърсени с опасни препарати	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
15 02 02*	Предпазни средства – ръкавици, маски, филтри и др., използвани при боядисване, нанасянето на покрития и почистване	16,39т	0,00т	16,39т	0,15%
20 01 37*	дървесина, съдържаща опасни вещества	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
15 01 10*	Празни опаковки от лаково бояджийски материали и покрития, домакински препарати и химикали, обозначени със символи за опасност (пиктограми) – картонени, пластмасови, стъклени, метални	17,99т	0,00т	17,99т	0,16%
20 01 33*	Оловни акумулаторни батерии	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 33*	Ni-Cd батерии	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 33*	Живак-съдържащи батерии	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
20 01 35*	Електрически и електронни устройства	45,49т	0,00т	45,49т	0,41%
20 01 23*	Оборудване, съдържащо хлорирани и флуорирани въглеводороди	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%

20 01 21*	Луминесцентни и флуоресцентни лампи, енергоспестяващи и други лампи, съдържащи живак	0,67т	0,00т	0,67т	0,01%
20 01 26*	Смазочни и моторни масла	8,29т	0,00т	8,29т	0,07%
Общо	-	210,50т	0,00т	210,50т	1,90%
Други	-				
Хигиенни	-	244,30т	0,00т	244,30т	2,21%
Композитни	-	58,12т	0,00т	58,12т	0,53%
	-	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
	-	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
	-	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
	-	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
	-	0,00т	0,00т	0,00т	0,00%
Общо	-	302,43т	0,00т	302,43т	2,73%

Фигура №3 Морфологичен състав на отпадъците в Община Аксаково

Въз основа на проведените четири сезонни изследвания се наблюдават следните тенденции:

- 1) Необходимо е да се работи в посока **подобряване ефективността от развитата система за разделно събиране на отпадъци от опаковки** от "Екоколект" АД. Независимо, че е изпълнен нормативно определения брой контейнери, то техният брой и обем за събиране на отпадъците от опаковки е недостатъчен. Разпределението на цветните контейнери не е равномерно, разстоянията в някои от

районите на града са големи и отдалечеността затруднява достъпа до системата за разделно събиране. Анализите на пробите през различните сезони показват значителни количества рециклируеми отпадъци от пластмаса, хартия и стъкло.

- 2) Получените резултати по отношение на **градинските и дървесните отпадъци** показват общ резултат от 16,39% в окончателния морфологичен състав. Хранителните отпадъци са 8,91 % за Община Аксаково. От тези данни може да се направи извода, че е наличните количества са предпоставка за подобряване на установената практика по разделно събиране на градинските отпадъци при спазване на *Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г. (Обн. ДВ, бр. 11 от 31.1.2017 г.)*. Събраните количества се доставят в Регионалния Център за управление на отпадъците – с.Въглен. Ефективността на изградената система може да се подобри чрез по-активно информирание на населението и разширяване на системата, чрез използването на по-голям брой индивидуални контейнери. Увеличаването на разделно събраните градинските и дървесните отпадъци ще има положителен ефект както за населението, така и за общината:
- населението ще се включи по-активно, когато се приложи ефективно принципа „замърсителят плаща“ при изчисляване на такса „битови отпадъци“, който вече е нормативно регламентиран в Закона за местните данъци и такси;
  - общинската администрация ще получи по-високи количества високо качествена компост, който има много приложения, вкл. и използване от населението на Община Аксаково и на другите общини, участващи в Регионална система за управление на отпадъците-Варна.
- 3) Необходимо е да се подобри прилагането на разпоредбите на чл.36,ал.2 от *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково* (приета с Решение № 22.14 от Протокол № 022/25.02.2013г. на Общински съвет – Аксаково и посл.изм. с Решение № 2369/09.12.2019г. на Административен съд-Варна) – като се упражнява засилен контрол от страна на общината по отношение на търговските обекти, производствените, стопанските и административните сгради в населените места на територията за прилагането на разделното събиране на получените от дейността им отпадъци от опаковки, включително и от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали на територията на обекта и изхвърлянето им на определените за целта места.

3. Количества разделно събрани отпадъци от системата за разделно събиране на масово разпространените отпадъци

3.1 Отпадъци от опаковки

На територията на общината е създадена система за разделно събиране на отпадъците от опаковки, в резултат на сключен договор № 401 а/01.11.2017г. между Община Аксаково и “ЕКОКОЛЕКТ” АД - организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки. Създадената система за разделно събиране на отпадъците от опаковки е в изпълнение на чл.19, ал.3, т.7 от Закона за управление на отпадъците и *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки (Приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г., Обн. ДВ. бр.85 от 6 Ноември 2012г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.2 от 08.01.2021г.)*.

Системата за събирането на отпадъците от опаковки обхваща само територията на гр.Аксаково, гр. Игнатиево, с. Въглен , с. Любен Каравелово, с. Слънчево и с. Изворско. „ЕКОКОЛЕКТ“ АД, която е закупила, разположила и обслужва общо 143 броя контейнера - 89 броя жълти контейнери тип „Ракла“ с вместимост 1 100 л. и 54 броя зелени контейнери тип „Иглу“ с вместимост 1 180 л. и 1 500 л. Контейнерите тип „Ракла“ са

предназначени за събиране на отпадъци от хартиени, пластмасови и метални опаковки, а контейнери тип „Иглу“ - за събиране на отпадъци от стъклени опаковки.

Цветните контейнери са разположени на възлови места в града, където има струпване на повече хора - централна градска част, пред административни и жилищни сгради, училища и детски градини.

Информация за количествата разделно събрани отпадъци от опаковки за периода 2016-2020 г. е представена в таблица № 5.

На фигура № 4 е представена обобщена информация за количествата на разделно събраните отпадъци от опаковки по години за периода 2016- 2020г.

Таблица №5 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки (кг./месеи) от системата за разделно събиране в Община Аксаково за периода 2016-2020г.

Месец	Количества разделно събрани отпадъци от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки		Данни по години за периода 2016-2020г. (т.)					Общо количество 2016-2020г.	
			2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.	по различни материали	обобщена информация
м.януари	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,57	0,4	0,58	0,9	0,8	3,25	0,745
		PET (код 19 12 04)	0,065	0,09	0,1	0,16	0,185	0,6	
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,005	0,01	0,01		0,035	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,11	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0	0	0	0,005	0,005	0,01	0,04
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0,005	0,01	0,005	0,005	0,03	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	0	0	0	2,62	2,62	2,62
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	5,48	5,72	8,26	8,7	7,605		35,765
м.февруари	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,42	0,36	0,5	0,66	0,58	2,52	0,57
		PET (код 19 12 04)	0,045	0,085	0,09	0,13	0,13	0,48	
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,005	0,01	0		0,025	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,035	0,01	0,01	0,01	0	0,065	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0,005	0	0,005	0	0,01	0,02	0,03
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0	0,005	0	0	0,01	
		Стъкло (код 19 12 05)	0,42	0	0	0	0	0,42	0,42
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	4,76	4,78	6,66	6,58	5,82		28,6
м.март	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,5	0,63	0,58	0,38	0,73	2,82	0,63
		PET (код 19 12 04)	0,07	0,12	0,13	0,08	0,13	0,53	
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,005	0	0,005		0,02	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,03	0,02	0,01	0,01	0,01	0,08	

		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0,005	0	0	0	0	0,005	0,03
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0,005	0	0,005	0,01	0,025	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	0	2,26	0	0	2,26	2,26
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	5,12	8,8	7,36	4,28	6,44		32
м.април	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,64	0,58	0,46	0,56	0,78	3,02	3,02
		PET (код 19 12 04)	0,1	0,11	0,1	0,13	0,16	0,6	0,685
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,005	0,01	0,005	0		0,02	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,025	0,02	0,01	0,01	0	0,065	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0	0	0	0	0	0	0,015
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,01	0	0,005	0	0	0,015	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	0	0	0	0	0	0
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	6,38	7,94	5,6	7,08	7,12		34,12
м.май	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,7	0,62	0,46	0,62	0,76	3,16	3,16
		PET (код 19 12 04)	0,115	0,135	0,085	0,14	0,15	0,625	0,715
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,005	0,005	0		0,02	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,025	0,015	0,01	0,01	0,01	0,07	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0,005	0	0	0,005	0	0,01	0,025
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0,005	0	0,005	0	0,015	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	1,3	0	2,82	0	4,12	4,12
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	5,94	7,64	5,54	7,2	6,82		33,14
м.юни	Рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,82	0,55	0,84	1,06	1,18	4,45	4,45
		PET (код 19 12 04)	0,13	0,115	0,14	0,215	0,24	0,84	0,99
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,01	0,01	0		0,03	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,03	0,02	0,01	0,02	0,04	0,12	

	нерецикл. отпадъци след сортиране	Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0,005	0,005	0	0	0	0,01	0,04
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0	0	0,005	0,02	0,03	
		Стъкло (код 19 12 05)	2,4	0	0	0	3,62	6,02	6,02
		Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	7,62	6,86	10,64	11,36	10,4		46,88
м.юли	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	1,11	0,84	0,9	0,88	0,86	4,59	4,59
		PET (код 19 12 04)	0,15	0,17	0,18	0,18	0,18	0,86	
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,02	0,01	0,01	0		0,04	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,07	0,02	0,03	0,01	0,01	0,14	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0,005	0,005	0	0	0	0,01	0,05
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0,015	0	0,01	0,01	0,04	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	0	0	0	0	0	0
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	10,2	11,8	9,68	8,5	7,22		47,4
м.август	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,76	0,72	0,74	0,9	0,9	4,02	4,02
		PET (код 19 12 04)	0,135	0,14	0,13	0,155	0,2	0,76	
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,01	0,005	0		0,025	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,02	0,02	0,015	0,03	0	0,085	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0,005	0	0,005	0,005	0	0,015	0,05
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,01	0,01	0,005	0,01	0	0,035	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	0	2,06	0	0	2,06	2,06
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	6,72	9,2	6,86	8,16	7,68		38,62
м.септември	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,68	0,8	0,77	0,68	0,87	3,8	3,8
		PET (код 19 12 04)	0,115	0,14	0,14	0,13	0,16	0,685	
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,01	0,01	0		0,03	0,82
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,04	0,02	0,015	0,01	0,02	0,105	

		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0,005	0,005	0	0	0	0,01	0,04
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,01	0,005	0,005	0	0,01	0,03	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	0	0	1,88	0	1,88	1,88
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	7,88	9,46	8,4	6,94	7,36		40,04
м.октомври	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,5	0,53	0,6	0,72	0,74	3,09	3,09
		РЕТ (код 19 12 04)	0,09	0,105	0,125	0,15	0,125	0,595	0,68
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,005	0,005	0,005	0		0,015	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,02	0,02	0,01	0,01	0,01	0,07	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0	0	0	0	0	0	0,01
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0	0	0	0,005	0,01	
		Стъкло (код 19 12 05)	1,18	1,72	0	0	2,1	5	5
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	7,84	7,58	7,42	7,66	6,4		36,9
м.ноември	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,56	0,59	0,58	0,74	0,78	3,25	3,25
		РЕТ (код 19 12 04)	0,1	0,11	0,1	0,14	0,15	0,6	0,69
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,01	0,01	0	0		0,02	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,03	0,02	0,01	0,01	0	0,07	
		Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0	0	0,005	0,005	0	0,01	0,04
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0	0,01	0,005	0,005	0,01	0,03	
		Стъкло (код 19 12 05)	1,52	0	0	0	0	1,52	1,52
	нерецикл. отпадъци след сортиране	Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	7,62	9,12	6,4	7,28	7,62		38,04
м.декември	рециклируеми отпадъци от опаковки по материали	Хартия (код 19 12 01)	0,44	0,62	0,64	0,62	0,64	2,96	2,96
		РЕТ (код 19 12 04)	0,065	0,12	0,1	0,13	0,135	0,55	0,595
		LDPE цв. (код 19 12 04)	0,005	0,005	0	0		0,01	
		HDPE+PP (код 19 12 04)	0,005	0,01	0,01	0,01	0	0,035	

	нерецикл. отпадъци след сортиране	Черни метали (Fe) (код 19 12 02)	0	0	0	0	0	0	0,025
		Цветни метали (Al) (код 19 02 03)	0,005	0,005	0,01	0	0,005	0,025	
		Стъкло (код 19 12 05)	0	0	0	0	0	0	0
		Отпадъци от механично третиране (код 19 12 12)	5,26	7,84	6,74	6,24	6,18		32,26

Фигура №4 Количества разделно събрани отпадъци от опаковки за периода 2016-2020г.

На фигура № 5 са представени графично тенденции по отношение на общото количество на събраните отпадъци от опаковки по месеци за периода 2016-2020г.

Фигура №5 Количества събрани отпадъци от опаковки (т.) по месеци за периода 2016-2020 г. от системата за разделно събиране в Община Аксаково

Като недостатъци на създадената смесена система (по отношение на вида на използваните съдове) са установени струпването на големи количества отпадъци на места, предназначени за обществено ползване и невъзможността да се упражнява ефективен контрол по отношение на изхвърлените, неразрешени видове отпадъци, както и да се противодейства при увреждане на самите съдове.

От представената информация могат да се направят следните изводи:

1. През анализирания 5-годишен период се наблюдава тенденция на увеличаване на количествата събрани и предадени за рециклиране отпадъци от опаковки, която е възходяща за периода 2018-2020г. Най-малко количества рециклируеми отпадъци са събрани през 2017г. – 12, 08т., след което поетапно се увеличат количества през 2018г. – 13,68т., 2019г. – 15,4т. и 20,115т. през 2020г. През 2020г. се наблюдава ръст на събраните рециклируемите отпадъци от 134,28 % спрямо базовата 2016г. Тези резултати показват, че при увеличаване на броя на обслужваните контейнери (извършено през 2019г. съгласно *Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на Община Аксаково, „Екоколект“ АД*) и обхващане на по-голям брой от населението на общината има потенциал за постигне на още по-добри резултати.

2. Анализът на постигнатите резултати от системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки показва, че поставената в *Програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на Община Аксаково, „Екоколект“ АД* **количествена цел за събиране и предаване за рециклиране на 17 т./година отпадъци от опаковки** е постигната само през 2020г.

3. Като цяло, най-голямо количество отпадъци от опаковки се отчита, през месеците когато се има обслужване на контейнерите със стъклени опаковки. Тогава съответно са месечните пикове на Фигура №5 за всяка от анализирания години – м.юни, 2016г.– 2,4 т.; м.октомври, 2017г. – 1,72т.; м.март, 2018г. -2,26т. и м.август, 2018г.2,06т.; м.май, 2019г. – 2,82 т.; м.януари, 2020г. -2,62 т., м.юни, 2020г. -3,62т. и м.октомври, 2020г. - 2,1т. Нерегулярното обслужване на зелените контейнери тип „Иглу“ се дължи на възприетия гъвкав график и зависи от степента за запълване на контейнерите – при 70% запълване на обема на съдовете се извършва тяхното извозване за сепариране на отпадъците.

4. Община Аксаково трябва да анализира ежегодно събраните данни и да потърси по-тясно взаимодействие с организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки с която има сключен договор през 2021г. - Булекопак АД. Реализирането на планираните мерки в *Програмата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на Община Аксаково* (приета с Решение № 20.6. от Протокол № 20 / 28.01.2021г. на Общински съвет – Аксаково), чрез кампании за информиране и привличане на потребителите за прилагането на разделно събиране на отпадъците от опаковки, включително образователни програми, насочени към детските градини, училищата и населението на Община Аксаково се очаква да доведе до положителни резултати, в т.ч. изграждане на трайни навици за разделно събиране и увеличаване на количества разделно събрани отпадъци в краткосрочен и средносрочен план.

3.2 Негодни за употреба батерии и акумулатори

Община Аксаково има сключен Договор №306/13.08.2015г. с „ЕКОБАТЕРИ“ АД, организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори, притежаваща разрешение № ООп-НУБА-01-00/01.02.2013 г., в сила от 01.02.2013 г. до 31.12.2017 г., продължен срока на действие до 31.12.2022 г. с решение № ООп-НУБА-01-01/06.11.2017 г. Всички дейности по договора се изпълняват в съответствие с *Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (Приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн., ДВ, бр. 2 от 8.01.2013г. посл. изм. и доп. ДВ. бр.2 от*

08.01.2021г.). „ЕКОБАТЕРИ” АД организира от свое име и за своя сметка събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА). Обслужваното население по договора е 15 245 жители на Община Аксаково. Община Аксаково е определила 10 (десет) места за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на НУБА – контейнери за събиране на батерии. Пет от тях са на територията на гр.Аксаково и обхващат общинската сграда, МЦ-Аксаково, сградата на ОСЗ, сградата на ОДК-Аксаково и СОУ „Св.Климент Охридски“, а останалите 5 са съответно в гр. Игнатиево (сградата на кметството, СОУ „Св. Св. Кирил и Методий”), с. Вълген – в сградата на кметството и с. Любен Каравелово – в ОУ “Иван Вазов“. Организацията по оползотворяване съвместно с Община Аксаково:

- организира и провежда информационни и образователни кампании, с които да популяризира практиката на разделно събиране на НУБА;
- изготвят и утвърждават график за събиране на НУБА, образувани в бита, който се обявява чрез местните средства за масово осведомяване и по друг подходящ начин и включва най-малко две дати годишно.

Информация за количествата разделно събрани НУБА от територията на Община Аксаково в периода 2016-2020г. е представена в Таблица №6.

Таблица №6 Количества разделно събрани негодни за употреба батерии и акумулатори от територията на Община Аксаково за периода 2016-2020г.

Разделно събрани негодни за употреба батерии и акумулатори от територията на Община Аксаково	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
	кг.	кг.	кг.	кг.	кг.
▶ от физически и юридически лица	135,00	139,00	460,00	360,00	240,00
▶ от общинска администрация	0	0	12,00	10,00	28,00
ОБЩО	135,00	139,00	472,00	370,00	268,00

Източник: Отчети на ЕКОБАТЕРИ” АД

3.3 Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

Община Аксаково има сключен Договор №305/01.08.2015г. с „ЕЛТЕХРЕСУРС” АД, организация по оползотворяване на излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, притежаваща разрешение № ООп-ИУЕЕО-02-01/19.05.2014г., изменено с Решение № ООп- ИУЕЕО-02-02/30.01.2018г. в сила от 26.02.2018г. до 31.12.2022г. Дейностите по договора се изпълняват в съответствие с *Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ, бр. 100 от 19.11.2013 г., в сила от 01.01.2014 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.2 от 08.01.2021г.)*. Обслужваното население по договора е 19887 жители на Община Аксаково. В съответствие с Договора, „ЕЛТЕХРЕСУРС” АД със собствени технически средства и със свои подизпълнители организира цялостния процес по събиране на отпадъците от ИУЕЕО, съхраняване и предаване за предварително третиране с цел последващо оползотворяване и/или обезвреждане на ИУЕЕО, образувани на територията на Общината.

Информация за количествата разделно събрано ИУЕЕО от територията на Община Аксаково в периода 2016-2020г. е представена в Таблица №7.

Таблица №7 Количества разделно събрано излязло от употреба електрическо и електронно оборудване от територията на Община Аксаково за периода 2016-2020г.

Разделно събрано излязло от употреба електрическо и електронно оборудване от територията на Община Аксаково	2016г.	2017г.	2018г.	2019г.	2020г.
	кг.	кг.	кг.	кг.	кг.
▶ от физически лица	1183,00	3057,00	4781,00	6076,2	11920,00
▶ от юридически лица	637,00	1669,00	1860,00	3271,8	400,00
▶ от общинска администрация	703,00	-	-	633,00	1394,00
ОБЩО	2523,00	4726,00	6641,00	9981,00	13714,00

Източник: Отчети на Елтехресурс АД

Анализът на данните показва възходяща тенденция по отношение на събраните количества ИУЕЕО през пет годишния период. През 2020г. са събрани над 5 пъти повече отпадъци от ИУЕЕО в сравнение с базова 2016г. Тези резултати се дължат както на създадената добра организация за събиране на отпадъците от мобилни групи, след подаване на заявка на националния безплатен телефон на „ЕЛТЕХРЕСУРС“ АД, така и на въведеното нормативно изискване по чл.33, ал.3 от *Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване* – крайните потребители могат да върнат безплатно много малко по размер ИУЕЕО (при което нито един външен размер не надвишава 25 cm) в търговските обекти или на входа на обектите, които извършват продажба на ЕЕО, с търговска площ, по-голяма или равна на 400 m², без да закупуват ЕЕО от подобен вид.

3.4 Излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

Община Аксаково има сключен Договор №281/05.09.2013г. с „БЪЛГАРСКА РЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД, организация по оползотворяване на излезли от употреба моторни превозни средства, притежаваща разрешение № ООп- ИУМПС-1-04/18.01.2018 г., изменено с Решение № ООп-ИУМПС-1-05/14.08.2018 г. При изпълнението на дейностите по договора се спазват разпоредбите на Закона за управление на отпадъците (Обн. ДВ бр.53/2012г., посл.изм. и доп. ДВ. бр.19 от 05.03.2021г.) и *Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г., обн., ДВ, бр. 7 от 25.01.2013 г., в сила от 25.01.2013 г., посл.изм. и доп. ДВ. бр.2 от 08.01.2021г.)*.

В изпълнение на Договор №281/05.09.2013г., Община Аксаково информира населението на общината за възможностите за предаване на ИУМПС на площадката за събиране и съхраняване, на която гражданите могат да си предадат излезлите от употреба моторни превозни средства е с местонахождение: гр. Аксаково, община Аксаково, УПИ VI-2109, кв. 81 по плана на града (промишлена зона). При предаването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадки за събиране и съхраняване или в центрове за разкомплектоване собствениците им не заплащат такси.

В Таблица №8 е представена информация за лица, които извършват дейности с ОЧЦМ и ИУМПС на територията на Община Аксаково, в Таблица №9 – за реализирани инвестиционни намерения за изграждане на площадки за ОЧЦМ и ИУМПС на територията на община Аксаково.

Таблица №8 Справка за лица, които извършват дейности с ОЧЦМ и ИУМПС на територията на Община Аксаково, съгласно Публичен регистър на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности с отпадъци към 30.06.2021г.

Юридическо лице/ Разрешение №	Адрес на площадката	Код на отпадъка	Код/вид дейност
ЕВРО-БУЛ ООД 03-ДО-00000118- 03/09.11.2007	гр. Аксаково, "Г. Петлешев" №1	16 01 04* Излезли от употреба превозни средства	ВрС Рзк С
		16 01 06 Излезли от употреба превозни средства, които не съдържат течности или други опасни	ВрС Рзк С Т
		16 01 03 Излезли от употреба гуми	ВрС С Т
		16 01 07* Маслени филтри	ВрС С
		16 01 10* Експлозивни компоненти (например предпазни въздушни възглавници)	ВрС С
		16 01 11* Спирачни накладки, съдържащи азбест	ВрС С
		16 01 12 Спирачни накладки, различни от упоменатите в 16 01 11	ВрС С
		16 01 13* Спирачни течности	ВрС С
		16 01 14* Антифризни течности, съдържащи опасни вещества	ВрС С
		16 01 17 Черни метали	ВрС С Т
		160118 Цветни метали	ВрС С Т

АНДРЕА 2012 ЕООД 03-ДО-00000663- 01/24.06.2020	с. Кичево, Община Аксаково местност „Казълджик пунар“, ПИ идентификатор 37099.47.40	02 01 10 Метални отпадъци	R12 R13
		12 01 01 Стърготини, стружки и изрезки от черни метали	R13
		12 01 03 Стърготини, стружки и изрезки от цветни метали	R12 R13
		12 01 04 Прах и частици цветни метали	R13
		16 01 04* Излезли от употреба превозни средства	R12 R13
		16 01 06 Излезли от употреба превозни средства, които не съдържат течности или други опасни компоненти	R12 R13
		16 01 07* Маслени филтри	R13
		16 01 12 Спирачни накладки, различни от упоменатите в 16 01 11	R13
		16 01 13* Спирачни течности	R13
		16 01 15 Антифризни течности, различни от упоменатите в 16 01 14	R13
		16 01 17 Черни метали	R12 R13
		16 01 18 Цветни метали	R12 R13
АУТО ПАРТС 07 ЕООД 03-ДО-00000631- 00/24.10.2016	с. Куманово, Община Аксаково	16 01 04* Излезли от употреба превозни средства	R12 R13
		16 01 06 Излезли от употреба превозни средства, които не съдържат течности или други опасни компоненти	R12 R13
ВАЛЕНТ 03-РД-00000580- 03/25.01.2019	гр. Аксаково, ул.Побити камъни №3	12 01 01 Стърготини, стружки и изрезки от черни метали	T
		12 01 03 Стърготини, стружки и изрезки от цветни метали	T

		16 01 04* Излезли от употреба превозни средства	T
ПЛАНЕТ ТРАНС 03-РД-00000565- 07/20.04.2021	гр. Аксаково, "Г. Петлешев" №1	02 01 10 Метални отпадъци	T
		12 01 01 Стърготини, стружки и изрезки от черни метали	
		12 01 02 Прах и частици от черни метали	
		12 01 03 Стърготини, стружки и изрезки от цветни метали	
		12 01 04 Прах и частици от цветни метали	
		12 01 05 Стърготини, стружки и изрезки от пластмаси	
		12 01 13 Отпадъци от заваряване	
		15 01 04 Метални опаковки	T
		16 01 17 Черни метали	T
		160118 Цветни метали	T
ТУЗИУС 03-РД-00000643- 01/23.05.2017	Община Аксаково, с. Осеново, ЕКАТТЕ 54145; местност Панорама 61	16 01 06 Излезли от употреба превозни средства, които не съдържат течности или други опасни	T

Таблица №9 Реализирани инвестиционни намерения за изграждане на площадки за ОЧЦМ и ИУМПС на територията на община Аксаково

Юридическо лице	Вид на инвестиционното намерение	Етап	Забележка
"ОМЕГА 3" ЕООД	"Пункт за търговия с черни и цветни метали", ПИ № 036010, гр. Аксаково	Издадено Решение на РИОСВ - Варна 47-ПР/2006 - да не се извършва ОВОС	
ЕВРО-БУЛ ООД	"Изграждане на площадка за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) в	Издадено Решение на РИОСВ – Варна ВА-30/ПР/2016 - да не се извършва ОВОС	Разрешение 03-ДО-00000118-03/09.11.2007

	УПИ № LIX-940, гр. Аксаково		
"АНДРЕА 2012" ЕООД	Площадка за третиране на отпадъци – център за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ), събиране, транспортиране, временно съхраняване на опасни и неопасни отпадъци в т.ч. негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), гуми, масла, и други, разкомплектоване на ИУМПС, съхраняване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), склад за части втора употреба	Издадено Решение на РИОСВ – Варна ВА-97/ПР/2016 - да не се извършва ОВОС	03-ДО-00000663-01/24.06.2020
„АУТО ПАРТС 07“ ЕООД	Изграждане на център за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средство (ИУМПС), склад и офиси“ в поземлен имот № 033005, в землището на с. Куманово, община Аксаково	Издадено Решение на РИОСВ – Варна ВА-113/ПР/2016 - да не се извършва ОВОС	03-ДО-00000631-00/24.10.2016

3.5 Излезли от употреба Гуми

Понастоящем Община Аксаково няма сключен договор с Организация по оползотворяване на излезли от употреба гуми (ИУГ). За изпълнение на задълженията на кмета на общината по чл.19, ал.3, т.7 от ЗУО, Община Аксаково е регламентирала ред за приемането на излезли от употреба гуми от лицата, които извършват продажба и/или смяна на гуми, в т.ч. мобилните сервиси за гуми – чл.42 от *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково* (приета с Решение № 22.14. от Протокол № 022/25.02.2013г. на ОбС – Аксаково, посл. изм. Решение № 2369/09.12.2019г. на Административен съд – Варна). В тази връзка, лицата, които извършват продажба и/или смяна на гуми, в т.ч. мобилните сервиси за гуми, отговарят за

разделното събиране, съхраняването, транспортирането, оползотворяването и/или обезвреждането на излезли от употреба гуми и са длъжни да осигурят възможност за приемането им от крайните потребители в местата на продажбата и на смяната им.

3.6 Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (ОМОН)

Отработените масла и отпадъчни нефтопродукти представляват също масово разпространен отпадък и за тяхното управление няма сключен договор между Община Аксаково и Организация по оползотворяване. В *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково* (приета с Решение № 22.14. от Протокол № 022/25.02.2013г. на ОБС – Аксаково, посл. изм. Решение № 2369/09.12.2019г. на Административен съд – Варна) е регламентирано, „лицата, които извършват продажба на масла на крайните потребители, предназначени за употреба в моторни превозни средства, са длъжни да осигурят безплатно на крайния потребител информация, поставена на видно място на територията на обекта, относно местата за смяна на маслата след употребата им и възможните опасности за здравето и риска за околната среда при неправилно манипулиране“ (чл.40, ал.4).

3.7 Отпадъци от облекла и текстилни материали

Община Аксаково има сключен Договор №356/04.10.2018г. с “ЕВРОТЕКС” ЕООД за разделно събиране, съхранение, сортиране и предаване за повторна употреба и/или оползотворяване на битови отпадъци от облекла и текстилни материали. Задълженията на фирмата са свързани с:

- доставка и разполагане на специализирани контейнери, с щампован надпис на всеки от тях или стикер съдържащ вида на отпадъците, наименование на дружеството и телефон за връзка;
- поддържане на контейнери в добро техническо състояние и подмяната им, при необходимост;
- събиране на отпадъците от контейнерите минимум веднъж седмично и при необходимост - да осъществява по-често събиране и транспортиране на разделно събраните отпадъци, за да не се допуска разпиляване или замърсяване на пространството около контейнерите;
- предприемане на необходимите действия, в срок от 24 часа по обслужване на контейнерите при получен сигнал от служители от Община Аксаково за преждевременното им запълване и/или за замърсяване около съдовете за разделно събиране;
- организиране провеждането на информационни кампании за популяризиране на дейностите по разделно събиране на текстил и дрехи втора употреба.
- поддържане на електронна поща за получаване на сигнали, жалби и възражения, която трябва да се проверява най-малко два пъти дневно.

В резултат на изпълнението на този Договор е разположен един контейнер, в близост до административната сграда на общината и са събрани 1,086т. отпадъци през 2018г., 9,593 т. – през 2019г. и съответно 8,52 т. – през 2020г.

Паралелно с прилагането на практиката по разделно събиране на отпадъци от текстил, в Община Аксаково са постъпили 2 уведомления за инвестиционни намерения през първата половина на 2021г.:

- „Увеличаване на количеството на образуваните и подлагани на предварително третиране отпадъци с код 19 12 08- текстилни материали и добавяне на нова дейност по балиране на генерираните технологични отпадъци с код 19 12 12 – смеси от отпадъци в сортировъчен център за употребявани облекла“ в ПИ 039003 и

ПИ 037110 Южна промишлена зона, гр. Аксаково, община Аксаково“ – Възложител „Бултекс“ ООД;

- „Изграждане на сортировъчен център за дрехи втора употреба и текстилни материали“ в ПИ с идентификатор 67489.1.13 по КККР на с. Слънчево, община Аксаково“ – Възложител „ДТХ“ ООД.

4. Изпълнение на целта за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО

Чрез чл.19, ал.3, т.6 на ЗУО (Обн. ДВ бр.53/2012г., посл.изм. и доп. ДВ. бр.19 от 05.03.2021г.) са въведени задължения на кмета на общината за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло.

Чрез **чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО** се определя изискването за постигане *на не по-късно от 1 януари 2020 г. на целта за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци.*“ С § 15, ал.1, т.1 на ЗУО са посочени сроковете за поетапно постигане на целта от 50 на сто рециклиране в периода 2016- 2020г.:

1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 % от общото им тегло;
2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 % от общото им тегло;
3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 % от общото им тегло.

Изпълнение на целта по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО

Съгласно издадени заповеди от страна на ИАОС, изпълнението на целта по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО за Община Аксаково е както следва:

- Заповед №50/05.02.2018 г. – степен рециклиране 4 % за календарната 2016г.;
- Заповед №164/21.05.2019 г. – степен рециклиране 4 % за календарната 2017г.;
- Заповед №139/15.06.2020 г. – степен рециклиране 10 % за календарната 2018г.

Горесцитираните заповеди са за неизпълнение на целта по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО, където изрично са изброени всички общини със съответната степен на изпълнение, вкл. Община Аксаково. В тази връзка могат да се направят следните изводи:

1. За периода 2016- м. юли, 2020г. липсва предварително третиране на битовите отпадъци, което е задължения за българските общини от 2007 г. и понастоящем е регламентирано чл. 38, ал.1 на *Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.* Посредством подходящи съоръжения са предварително третиране на битовите отпадъци, в т.ч. сортиране на рециклируемите материали от битовите отпадъци и последващата им подготовка за изпращане за рециклиране (напр. балиране на хартия и картон, метали, пластмаси) може да се осигури известно увеличение на изпълнението на целите по чл.31, ал.1, т.1.

2. За изпълнение на задълженията си по чл.31, ал.1, т.1 и т.3-5 са предприети следните мерки:

- Създаден е публичен *Регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на общината;*
- С чл.36 на *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково* са създадени задължения за населението, търговските обекти,

производствените, стопанските и административните сгради на територията на общината, където е въведено разделно събиране да събират разделно опаковки, в това число и хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали и да използват контейнерите на вече установената система. Съгл. чл.36, ал.3 на Наредбата, „Собствениците на търговски обекти в населените места, където няма изградена система за разделно събиране на отпадъци от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали, могат да сключат самостоятелно договори с лица притежаващи разрешение или регистрационен документ по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците и/или с организация по оползотворяване.“

- Община Аксаково разчита за изпълнение на задълженията си за периода 2016-2020г. на създадената система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на ЕКОКОЛЕКТ АД, както и на предаване на рециклируеми материали на площадки за изкупуване или безвъзмездно предаване на територията на общината. През 2021г. се изпълнява Договор с друга Организация по оползотворяване на опаковки - Булекопак АД.
- Община Аксаково е сключила Договор №195/18.06.2020г. за *Предоставяне на услуги по предварително третиране на смесени битови, отпадъци, генерирани на територията на Община Аксаково.* Чрез изпълнението на този Договор се осигурява предварително третиране на смесените битови отпадъци от Община Аксаково чрез прилагане на сортиране на рециклируемите фракции, което се извършва на два етапа:
  - ❖ автоматизирано, с използването на тромел (барабанно сито), при което се отделят максимално количество рециклируеми материали като PET, черни и цветни метали, хартия, дърво, полиетиленови фолия и др.; магнитен сепаратор, балистичен сепаратор; инфрачервен сепаратор, който отделя PET;
  - ❖ ръчно сортиране – прилага се едрогабаритни опаковки, текстил, големи фолия.

Сепарираните рециклируеми отпадъци от хартия, пластмаса и метал се подават за балиране. Балираните рециклируеми отпадъци временно се съхраняват на площадка до предаването им за рециклиране на лица, притежаващи разрешителен документ за съответната дейност.

От негодните за рециклиране отпадъци, които имат калорийна стойност се произвежда гориво RDF чрез използването на *IIIПредираща линия за производство на модифицирано гориво от отпадъци (RDF)*. Горивото от отпадъци (RDF) е предназначено за изгаряне в циментовите заводи.

За сепарираната органичната фракция от трисекционното сито на тромела се осигурява компостиране по аеробен метод в затворени тунели, което се води до получаване на стабилизирана органична фракция.

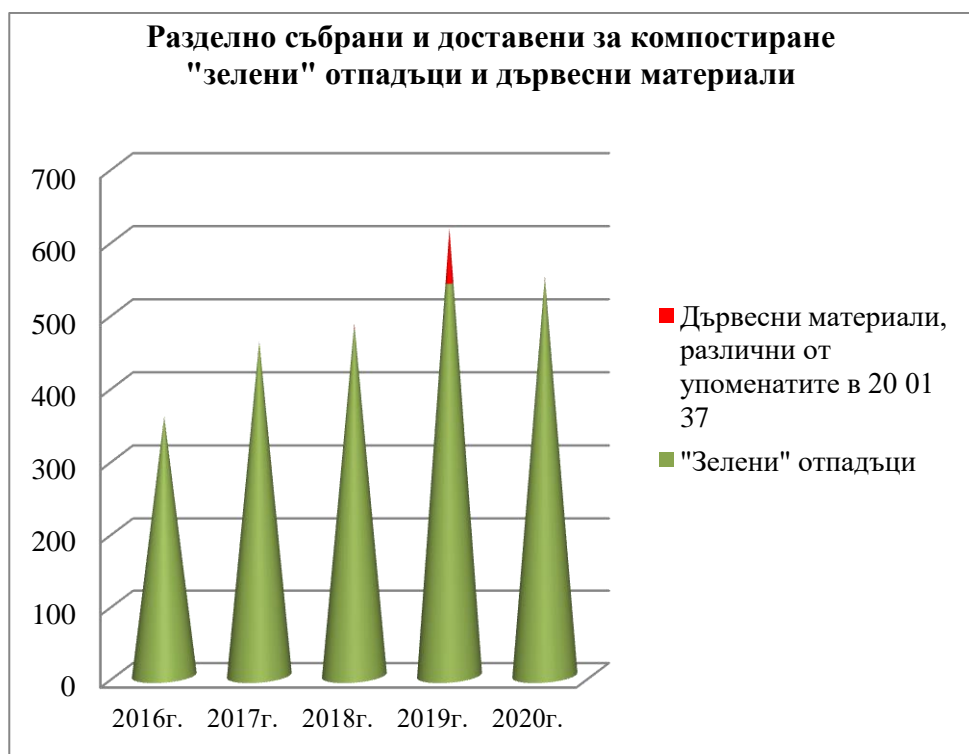
В заключение количествата битови отпадъци и подобни отпадъци от други източници, за които е осъществено рециклиране на отпадъчни материали, включващи **хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло са недостатъчни за изпълнение на задълженията чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО на Община Аксаково в дългосрочен план към 2028г.** С цел осигуряване на изпълнението на целите по чл.31, ал.1, т.1 на ЗУО в дългосрочен план към 2020г. е необходимо:

1. да бъдат увеличени количествата на разделно събраните рециклируеми отпадъци, вкл. от опаковки от организираната система на територията на общината;
2. да се увеличат количествата на отделените рециклируемите компоненти при сепарирането на битовите отпадъци;

3. да се извършва регулярен контрол на задължените лица относно спазване на чл.36 на *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково*;
4. да се преразгледа разпределението на задълженията между отделните общини за изпълнение на целите по чл.31, ал.1 от страна на Общото събрание на РСУО-Варна – в съответствие с чл.26, ал.1, т.6 на ЗУО.

5. Изпълнение на целта по чл.31, ал.1, т.2 за ограничаване на количеството депонирани биоразградими отпадъци

Биоотпадъците, които са основно от растителен произход се събират, чрез използването на 180 броя контейнери за „зелени“ отпадъци с обем 1,1 м³ и 200¹ бр. индивидуални контейнери с обем 0,240 м³, които се обслужват от специализиран камион с надстройка 16 м³. Събраните отпадъци се доставят за компостиране в *Инсталацията за компостиране на „зелени“ отпадъци*, която е част от Регионалният център за управление на отпадъци - Варна, с. Вълген. Натрупаният опит по прилагане на разделното събиране на „зелени“ отпадъци показва увеличаване на количествата на събраните отпадъци за периода 2015-2020г. Информация за разделно събраните „зелени“ отпадъци е представена таблица №1 и визуализирана на Фигура №6.

Фигура №6 Разделно събрани биоотпадъци в Община Аксаково за периода 2016-2020 г.

Прилагането на практиката по разделно събиране на „зелени“ отпадъци и компостирането им е свързано с изпълнението на задълженията на Община Аксаково по чл. 31, ал.1, т.2 на ЗУО - най- късно до 31 декември, 2020г. трябва да се ограничи количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци до **35 на сто** от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995г.

➡ *Изпълнение на целта по чл.31, ал.1, т.2 на ЗУО*

¹ Към м.юли, 2021г. са разположени 43 контейнера в гр.Аксаково и предстои предоставянето на останалите 157 бр.

Съгласно издадена заповед №185/22.07.2020г. от ИАОС, изпълнението на целта по чл.31, ал.1, т.2 на ЗУО за 2018г. в Община Аксаково е 31 % и общината не е изпълнила задълженията за ограничаване на количествата на биоразградимите отпадъци.

6. Отпадъци от строителството и разрушаването

Основните дефиниции във връзка със строителните отпадъци се въвеждат с § 1 Допълнителни разпоредби на ЗУО:

39. "*Строителни отпадъци*" са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения.

15. "*Оползотворяване на материали от строителни отпадъци*" са всички дейности по оползотворяване на строителни отпадъци с изключение на изгаряне с оползотворяване на енергия и преработването в материали, които се използват като гориво. Оползотворяването включва и дейностите по подготовка за повторна употреба, рециклирането или друго материално оползотворяване.

Други дефиниции по отношение на строителните отпадъци се въвеждат с § 1 Допълнителните разпоредби на *Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 267 от 5.11.2017 г. (Обн., ДВ, бр. 98 от 08.12.2017 г.):*

6. "*Материално оползотворяване*" е оползотворяването на материали от строителни отпадъци съгласно § 1, т. 15 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.

11. "*Подготовка за повторна употреба на СО*" е дейност съгласно § 1, т. 25 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.

12. "*Подготовка преди оползотворяването на СО*" са предварителни дейности преди оползотворяването, включително предварителна обработка, като разглобяване, трошене, пресяване, уплътняване, рязане, сортиране, измиване, кондициониране, разделяне, прегрупиране или смесване преди подлагане на някоя от дейностите с кодове R1 - R11, съгласно приложение № 2 към § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците.

13. "*Продукти, подготвени от строителни отпадъци за повторна употреба*" са строителните продукти или компонентите на продукти, които са станали отпадък и са подготвени, за да могат да бъдат вложени в строежа съгласно предвидената им първоначална употреба.

18. "*Рециклиране на строителните отпадъци*" е всяка дейност по оползотворяване на строителните отпадъци, посредством която строителните отпадъци се преработват в строителни продукти, материали или вещества с оглед на използването им за първоначална употреба и/или за други употреби. Рециклирането на СО не включва оползотворяването на СО за получаване на енергия и преработване в материали, които ще се използват като горива.

За целите на настоящия анализ е използвана основно информацията от НСИ, както и от Националния стратегически план за управление на строителни отпадъци 2011-2020 г., в който са направени експертни оценки по отношение на ОСР.

6.1 Национални цели за периода до 2020 г.

Основна стратегическа цел, която е поставена в ЗУО и в НПУО 2014-2020 г., е до 2020 г. в България да бъде развита система за управление на ОСР, която да осигури степен на рециклиране и оползотворяване на тези отпадъци:

- до 1 януари 2016 г.- най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2018 г.- най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2020 г.- най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Други важни стратегически цели са предотвратяването и намаляването на количеството на образуваните ОСР, като по този начин се намалява необходимостта от изграждането на нови депа и други съоръжения за третиране на строителни отпадъци чрез широко въвеждане на практики за селективно разрушаване, както и събиране и съхраняване на ОСР на строителната площадка по начин, осигуряващ в максимална степен тяхното последващо използване.

6.2 Информация за количествата на събрани, рециклирани и депонирани строителни отпадъци от Община Аксаково

От 2015г. в Регионалният център за управление на отпадъци- Варна, с. Вълген (КР № 461-Н0/2013) функционира инфраструктура за рециклиране и обезвреждане на строителни отпадъци:

- Инсталация за рециклиране на строителни отпадъци и отпадъците от разрушаването на сгради;
- Депо за инертни отпадъци.

Данните за **строителните отпадъци (по кодове)**, доставени за рециклиране от Община Аксаково в РЦУО-Варна, с.Вълген за периода 2016-2020г. са както следва:

- за 2016г. - 48,88 тона (код 17 01 01) и 29,60 тона (код 17 01 07);
- за 2017 г. и 2018г. – няма доставяни строителни отпадъци за рециклиране;
- за 2019г. - 83,38 тона (код 17 01 01);
- за 2020г. - 2,94 тона (код 17 01 07).

Създадената система за събиране на строителни отпадъци от населението на община Аксаково е подробно описана в Анализ №10 *Анализ и оценка на инфраструктурата и техническите възможности за третиране на отпадъците.*

6.3 Инвестиционни намерения, свързани с третиране на строителни отпадъци на територията на Община Аксаково

В Община Аксаково са постъпили три инвестиционни намерения, свързани със строителни отпадъци по реда на чл. 6, ал. 10, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда:*

- „Изграждане на площадка за третиране и рециклиране на строителни отпадъци/СО/“ в имот № 58373.51.125, в землището на с. Припек, община Аксаково, област Варна - Възложител: „АВТОМАГИСТРАЛИ –ЧЕРНО МОРЕ“ АД, гр. Шумен (м.ноември, 2019г.);
- „Изграждане на площадка за третиране и рециклиране на строителни отпадъци“ в ПИ № 000034, местност „НАД СЕЛОТО“, землището на с. Припек, община Аксаково, област Варна - Възложител: „АВТОМАГИСТРАЛИ –ЧЕРНО МОРЕ“ АД, гр. Шумен (м.май, 2018г.);
- „Извършване на дейности по предварително третиране на (трошене с мобилна трошачка) и рециклиране на строителни отпадъци“ в ПИ с идентификатор

37099.47.85 по КККР на с. Кичево, община Аксаково, с Възложител „ТАНАТОС“ ООД.

7. Производствени отпадъци

Основните източници на производствени отпадъци са производствените единици, съсредоточени предимно в общинския център и са представени по отрасли по-долу. Промислеността в община Аксаково е слабо развита на фона на останалите общини от региона – Варна, Девня, Белослав.

Районът на община Аксаково има силно изразен селскостопански характер. В района на Аксаково се намира най-големият в областта оранжерийен комплекс, който предлага целогодишна заетост на голяма част от населението. Потенциалът на земеделските земи се счита за предпоставка в развитието на общината, като един от приоритетите е свързан с формирането на модерен аграрен сектор.

Развиват се отделни подотрасли на леката промишленост. Инвеститорите са от всички браншове – от хранително-вкусовата промишленост, месо преработвателната промишленост, екологични производства, услуги, ваканционните селища и голф игрища.

На територията на община Аксаково са обособени две солидни бизнес зони, където са представени световноизвестни компании от автомобилната и леката промишленост. Близостта до гр. Варна е причина и за обособяването на промишлени зони в с. Яребична, с. Игнатиево, с. Кичево и с. Слънчево. На територията на общината функционират следните големи предприятия: Летищен комплекс – Варна, българо-италианското дружество “Булит Глас” ООД за производство на огънати стъкла и стъклени мебели, завод за опаковъчно фолио на фирма “Фамтекс-Т” ООД гр. Аксаково, “Свинеугоителен комплекс” с. Слънчево и с. Л. Каравелово, “Птицекомбинат” с. Слънчево.

Туристическа дейност

В община Аксаково предвид близостта ѝ с атрактивните туристически летни курортни комплекси край морето: КК “Св.Св.Константин и Елена” и КК “Златни пясъци”, както и основната пътна артерия за КК “Албена”, пресичаща територията на общината в северната ѝ част, има условия за развитие на селски, ловен и спортен туризъм.

Отпадъците от производствената дейност на фирмите на територията на община Аксаково, които имат основно характер на производствени неопасни отпадъци се съхраняват на отредени площадки на територията на производствените предприятия и съгласно писмени договори се предават на лица, които имат право да извършват последващи дейности по третиране на отпадъци. За извършване на дейности по третиране на отпадъци, РИОСВ - Варна, издава разрешителни и регистрационни документи и контролира изпълнението на посочените в тях условия.

Съгласно действащото законодателство фирмите не предоставят информация за количествата на образуваните отпадъци и методите за третирането им на общината. Поради тази причина Община Аксаково не разполага с конкретна информация за количества образувани, рециклирани и оползотворени отпадъци за фирмите, извършващи дейност на нейна територия.

8. Утайки от ГПСОВ

През 2015г. е завършен проект за „Подобряване на градската инфраструктура за питейни и отпадъчни води в град Аксаково”, финансиран по ОП „Околна среда 2007-2013 г.” В резултат на реализацията на проекта се доразвива екологичната инфраструктура в гр.Аксаково чрез реконструкция на канализацията за битова вода по главни улици в Аксаково, изграждане на нова канализация, там където липсва такава и

успоредно с това реконструиране и подобряване на дъждовната канализация. В обхвата на проекта са рехабилитирани 8 206,3 м водопроводна мрежа, изградена и рехабилитирана е 7917,7 м битова канализация и 1344, 4 м дъждовна отводнителна система. По този начин е осигурено правилно отвеждане и заустване на отпадъчните води и тяхното последващо пречистване, което води до подобряване на екологичното състояние в една от т.нар. „горещи точки” на България - акваторията на Варненското езеро – Черно море. Увеличава се на делът на включеното към канализационната система население и се постига съответствие с Директива 91/271/ЕИО за осигуряване на (екологосъобразно) пречистване и заустване на битовите отпадни води от агломерации с над 10 000 екв.ж.

Отпадните води от гр.Аксаково и гр.Игнатиево се заустват в канализацията на ВиК-Варна, като по този начин ПСОВ-Варна управлява пречиствателни процес и образуваните утайки.

9. Изводи и препоръки

- Община Аксаково е осигурила предоставяне на услугите по събиране, транспортиране и обезвреждане чрез депониране на битови отпадъци на цялото население (100% покритие).
- Нормата на натрупване на отпадъците в Община Аксаково е по-висока спрямо официалните данни, изчислени за страната - съгласно наличните към момента данни на НСИ - за 2018г., нормата на натрупване за страната е 408 кг./ж./г., за Варненска област – 497 кг./ж./г., а за Община Аксаково – 578,67 кг./ж./г. Анализът на данните за образуваните отпадъци показва, че ежегодно най-големи количества отпадъци се генерират в периода м.май – м.октомври, което е в пряка връзка с активния летен туристически сезон в туристическите курорти разположени в близост до Община Аксаково.
- Общината има сериозен опит в прилагане на **разделно събиране на отпадъци от опаковки**, в резултат на сключен договор с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки. За периода 2018-2020г. се наблюдава тенденция на увеличаване на количествата събрани и предадени за рециклиране отпадъци от опаковки - 13,68т. - 2018г., 15,4т. - 2019г. и 20,115т. през 2020г. През 2020г. се наблюдава ръст на събраните рециклируемите отпадъци от 134,28 % спрямо базовата 2016г., което се обяснява с увеличаване броя на обслужваните контейнери през 2019г. и респ. обхващане на по-голям брой от населението на общината. Системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки има потенциал за повишаване на резултатите, като той може да се реализира ефективно чрез:
  - ▶ залагане на количествена цел за събиране и предаване за рециклиране на отпадъци от опаковки на годишна база в договора с обслужващата организация по оползотворяване, и
  - ▶ ефективно прилагане на планираните мерки по отношение участие на обществеността от *Програмата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на Община Аксаково* (приета с Решение № 20.6. от Протокол № 20 / 28.01.2021г. на Общински съвет – Аксаково) - кампании за информиране и привличане на потребителите за прилагането на разделно събиране на отпадъците от опаковки, включително образователни програми, насочени към детските градини, училищата и населението на Община Аксаково.
- Община Аксаково има сключен Договор №306/13.08.2015г. с „ЕКОБАТЕРИ" АД, организация по оползотворяване на **негодни за употреба батерии и акумулатори**.

В резултат на изпълнението на договора се предоставя услуга по събиране на батерии на 15 245 жители на Община Аксаково - на 10 места, са предоставени специализирани контейнери. Резултатите от прилаганата система показват, че се налага подобряване на ефективността чрез:

- ❖ организиране и провеждане от организацията по оползотворяване, съвместно с Община Аксаково на информационни и образователни кампании, с които да популяризира практиката на разделно събиране на НУБА;
  - ❖ изготвяне и изпълнение на график за събиране на НУБА, образувани в бита, който се обявява чрез местните средства за масово осведомяване, Интернет сайта на Община Аксаково или по друг подходящ начин и включва най-малко две дати годишно;
  - ❖ предоставяне на информация на населението чрез Интернет сайта на Община Аксаково за търговските обекти на територията на общината, които предлагат батерии и места за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори - за обратно приемане на негодни за употреба батерии и акумулатори (задължително се събират с електролит).
- Община Аксаково има сключен Договор №305/01.08.2015г. с „ЕЛТЕХРЕСУРС“ АД, организация по оползотворяване на **излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване**. В изпълнение на този договор се осигурява обслужване на 19 887 жители на Община Аксаково, като се използват разнообразни подходи, в т.ч. разполагането на съдове за събиране на отпадъци от ИУЕЕО от търговски, административни обекти и сгради на територията на общината, с произход от бита; кампании за разделно събиране (по видове и категории електроуреди) и извозване на събраните отпадъци от ИУЕЕО; сформирани мобилни групи за събиране на ИУЕЕО от местата на образуване - жилищни и административни сгради на територията на общината, след предварително подадена заявка на национален безплатен телефон за извозване на ИУЕЕО, наличен на Интернет сайта на организацията. Анализът на данните показва възходяща тенденция по отношение на събраните количества ИУЕЕО през пет годишния период - през 2020г. са събрани над 5 пъти повече отпадъци от ИУЕЕО в сравнение с базова 2016г. Препоръките по отношение на ИУЕЕО са за популяризиране чрез Интернет сайта на Община Аксаково на създадените възможности за предаване на ИУЕЕО:
- ❖ чрез заявка на националния безплатен телефон за извозване на ИУЕЕО на организацията по оползотворяване на ИУЕЕО;
  - ❖ чрез предоставяне на информация за дистрибуторите на ИУЕЕО на територията на общината или в съседни общини, където има големи търговски обекти - за безплатно връщане от крайните потребители на малко по размер ИУЕЕО (при което нито един външен размер не надвишава 25 cm) в търговските обекти или на входа на обектите, които извършват продажба на ЕЕО, с търговска площ, по-голяма или равна на 400 m², без да закупуват ЕЕО от подобен вид.
- Община Аксаково е сключила Договор №281/05.09.2013г. с „БЪЛГАРСКА РЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД, организация по оползотворяване на излезли от употреба моторни превозни средства. Община Аксаково информира регулярно населението за възможностите за предаване на ИУМПС – без заплащане на такси от собствениците им, на площадката за събиране и съхраняване (предоставена от организацията по оползотворяване), с местонахождение: гр. Аксаково, община

Аксаково, УПИ VI-2109, кв. 81 по плана на града (промишлена зона). На територията на Община Аксаково има шест фирми, които извършват дейности с ОЧЦМ и ИУМПС на територията на Община Аксаково, като три от тях са реализирали инвестиционни намерения за изграждане на площадки за ИУМПС. Съгласно *Публичния регистър на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности с отпадъци*, ИАОС само фирма ЕВРО-БУЛ ООД притежава разрешение за разкомплектоване на ИУМПС.

- Община Аксаково няма сключени договори с Организации по оползотворяване за Излезли от употреба Гуми (ИУГ) и Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти (ОМОН). За изпълнение на задълженията на кмета на общината по чл.19, ал.3, т.7 от ЗУО, Община Аксаково е регламентирала в *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково* (приета с Решение № 22.14. от Протокол № 022/25.02.2013г. на ОбС – Аксаково, посл. изм. Решение № 2369/09.12.2019г. на Административен съд – Варна) - 1) ред за приемането на излезли от употреба гуми от лицата, които извършват продажба и/или смяна на гуми, в т.ч. мобилните сервизи за гуми и 2) изисквания за предоставяне на информация за местата за смяна на масла към лицата, които извършват продажба на масла на крайните потребители. Препоръчва се Наредбата да се допълни с рамкови текстове относно местата/площадките, на които може да се извършва събиране и/или съхраняване на отработени масла, като впоследствие се идентифицират тези от тях които притежават съответните разрешителни документи по чл.35 от ЗУО – за операции, свързани с отработените масла и отпадъчните нефтопродукти и се оповести информация на интернет страницата на Община Аксаково.
- През последните 3 години (2018-2021г.) са предприети са мерки по създаване на добри практики за разделно събиране на отпадъци от текстил в Община Аксаково. Прилагането на тези дейности води до оползотворяване на текстилни отпадъци и намаляване на количествата на отпадъци, предназначени за депониране.
- Количествата битови отпадъци и подобни отпадъци от други източници, за които е осъществено рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло са недостатъчни за изпълнение на задълженията чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО на Община Аксаково към 2028г. С цел осигуряване на изпълнението на целите по чл.31, ал.1, т.1, т.3-5 на ЗУО в дългосрочен план е необходимо да бъдат увеличени количествата на разделно събраните отпадъци, в т.ч.:
  - ❖ рециклируеми отпадъци от опаковки от организираната система на територията на общината;
  - ❖ рециклируемите компоненти от битовите отпадъци чрез сепарирането им – предприети са ефективни мерки от Община Аксаково за използване на *Инсталация за механично – биологично третиране на твърди битови отпадъци- с.Езерово, Община Белослав*
  - ❖ упражняване на регулярен контрол на задължените лица относно спазване на чл.36 на *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково*;
  - ❖ прецизиране на обхвата на задължените лица по чл.36 от *Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Аксаково* и въвеждане на изисквания за отчетност по отношение на разделно събиране на хартия и картон, метал, пластмаси и стъкло. Препоръчва се въвеждане на ясни задължения за разделно събиране на хартия и картон, метал, пластмаси и стъкло и отчетност (договори, кантарни бележки и др.) за лицата, които

извършват търговска дейност на територията на Община Аксаково в търговски обекти, производствени и стопански сгради, здравни и социални сгради и заведения, заведения за хранене и развлечения, обекти за комунални и други услуги, хотели и други места за настаняване и съпътстващи производството занаятчийски дейности. Необходимо е да се регламентира информацията относно събраните количества хартия и картон, метал, пластмаси и стъкло от битовите отпадъци да се предоставя регулярно (напр. на 3 или на 6 месеца) на Община Аксаково, с оглед текущо проследяване на изпълнението на целите по чл.31 ЗУО.

- Планиране на финансови средства, с цел осигуряване на постъпването на цялото количество събрани смесени битови отпадъци в *Инсталацията за механично — биологично третиране на твърди битови отпадъци- с.Езерово, Община Белослав*, с цел прилагане на предварително третиране и значително намаляване на количествата битови отпадъци, предназначени за депониране.
- Общината следва да използва информационна система за събиране и обработка на данни за отпадъците, в която непрекъснато да постъпват текущите данни от дейността всички пунктове, площадки, съоръжения и фирми, с които Общината има сключени договори, както и резултатите и фактите, установени в резултат от дейността на общинските контролори. Данните следва да бъдат въвеждани в информационната система и обработвани от служител в общината, на който ще бъдат вменени задължения за това съгласно длъжностната му характеристика. Използването на информационна система за отпадъците ще подпомогне общината за осигуряване на текущи данни за количествата на отпадъците – на всеки етап от управлението им (събиране, транспортиране, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане), както и за изпълнението на целите по чл.31 от Закона за управление на отпадъците.